საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებული ფიზიკური კულტურისა და სპორტის კომიტეტისა და პროფკავშირთა რესპუბლიკური საბჭოს ორგანო

ლელო

Орган Комитета по физической культуре и спорту при Совете Министров ГССР и республиканского Совета профсоюзов

№ 154 (7465)

10 1983 წ. აგვისტო ოთხშაბათი.

ფასი 3 კაპ.

გაზეთი გამოდის 1934 წლის 18 აპრილიდან

VII '83

სპარტაკიადის ეჭვო

სპარტაკიადა: მასობრიობა და ოსტატობა

დამთავრდა სსრ კავშირის ხალხთა ზაფხულის VIII სპარტაკიადა. ხაზგასმის ხარისხით ანფორმაციის რეკვიზიციისთვის მიცემულ ინტერვიუში შეიტყვებს ავადმყოფის მთავარი მსაჯი, საკავშირო სპორტკომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილე ხ. კილესოვი:

● თქვენი აზრით, რა იყო მთავარი ამ სპარტაკიადაზე?

— როგორც წინა სპარტაკიადებზე, ახლაც მთავარი მასობრიობა გახლდათ. თითქმის ორი წლის განმავლობაში მომზინარე VIII სპარტაკიადამ ჩვენი ფიზკულტურულ-სპორტული მოძრაობა გაიყვანა ახალ საფეხურზე. აღნიშნული წინასწარი მონაცემებით მის ყველა ეტაპზე გამოვიდა 100 მილიონამდე კაცი, სტარტები ფიზკულტურის კოლექტივებში გრძელდება და მხოლოდ სეზონის ბოლოს დამთავრდება.

წლევანდელი სპარტაკიადა პირველია სკკპ XXVI ყრილობისა და პარტიისა და მთავრობის სექტემბრის (1981 წ.) დადგენილების შემდეგ.

უდავოა, რომ სპარტაკიადამ ფიზკულტურის ყველა კოლექტივს მასობრივ-სპორტული მუშაობისა და გამჯანსაღებელი ღონისძიებების ორგანიზაციის უფრო სრულყოფილი ფორმების ძიებისა და გაკაცრაურების სტიმული მისცა.

ზაფხულის VIII სპარტაკიადა გაიმართა მოსკოვის ოლიმპიადის შემდეგ, ოლიმპიადის, რომელიც ახალი იმპულსი მისცა არა მარტო საქმეთა, არამედ მსოფლიო სპორტული მოძრაობას.

ფინალურ სტარტებზე დაშვებული იყო ყველა მოკავშირე რესპუბლიკის, მოსკოვისა და ლენინგრადის 8685 სპორტსმენი, ისინი მოამზადა 1342 მწვრთნელმა.

● სპარტაკიადაზე მეორედ მოწინააღმდეგენენ უცხოელი სტუმრები...

— წლევანდელ ფინალურ შეჯიბრებაში გამოიღიდნენ 50-ზე მეტი ქვეყნის სპორტსმენები.

ჩვენმა სპარტაკიადამ ფართო აღიარება პპოვა მსოფლიოში. მოსკოვში ჩამოვიდა 200-ზე მეტი სპორტის სტუმარი. მათ შორის სოკის პრეზიდენტი და წევრები, სპორტის მინისტრები და ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტების პრეზიდენტები, საერთაშორისო და ევროპის სპორტული ფედერაციების, ასოციაციების და გაერთიანებების პრეზიდენტები.

მათი ერთსულოვანი აზრით, უცხოეთის, განსაკუთრებით აზიის, აფრიკისა და ლათინური ამერიკის განვითარებადი ქვეყნების სპორტსმენებს ასეთი მასშტაბის სპორტულ ზეიმში მონაწილეობა ფასდაუდებელ გამოცდილებას აძლევს. სპარტაკიადამ ხელი შეუწყო ხალხთა შორის მეგობრობასა და ურთიერთთანაშრომლობას, სპარტაკიადის საბჭოთა და უცხოელმა მონაწილეებმა თავიანთი ხმა შეუერთეს მშვიდობის დამცველთა ხმას.

● როგორ ეფასებენ საბჭოთა სპორტსმენების გამოსვლებს?

• • •

ს უ რ ა თ ე ბ ი: სსრ კავშირის ხალხთა VIII სპარტაკიადა მარტო მწვავე სპორტული ბაღალიები როდი გახლდათ. ეს იყო სხვადასხვა კუთხიდან ჩამოსული ათლეტთა გაცნობა-დამეგობრება, მოძმე რესპუბლიკების ტრადიციულ დღეებში მონაწილეობა, ხალხური შემოქმედება. ამ სურათზე სწორედ ერთერთი ასეთი მომენტია აღბეჭდილი — ქართველი სპორტსმენები ეწვევნენ მამაც მფრინავ-ცოსმონავტებს და სიმპსონური ხუროთა გადაღების ღეღეზარიანი ოური გაგარინის ძეგლთან.

ა. ხვერდლოვის ფოტო.

— მოვიშველიებ ციფრებს. დამეყრდნობით 22 საკავშირო (მათგან 17-მა მსოფლიო რეკორდს გადააჭარბა), 205 — სპარტაკიადის, 300-ზე მეტი მოკავშირე რესპუბლიკის რეკორდი. შეგახსენებთ, რომ ოთხი წლის წინათ გახლდათ 18 საკავშირო რეკორდი (რომელთაგან 12-მა მსოფლიო რეკორდს გადააჭარბა), 105 — სპარტაკიადის რეკორდი.

მაგრამ საერთო დადებითმა შედეგმა არ უნდა მიგვიძღოლოს პირველ ზოგიერთ სამეგობრო არსებული ხარვეზების ყურადღების გარეშე დატოვებისაკენ. ცრურწმენა, რომ სსრ კავშირის სპორტის ზოგიერთ სახეობაში არსებული ხარვეზები ავსებულია ჩვენი ძლევამოსილების მოყვარულები და სპეციალისტები ვერ დააკმაყოფილა სტადიონების და სპორტდარების გამოსყიდმ. უკეთეს შედეგებს ველოდით მოცურავეებისგან. სპორტული შედეგები სათანაო მასალას მისცემს მწვრთნელებს გუნდოდგინე ანალიზისთვის, საბჭოთა სპორტსმენების ოსტატობის დონის შესაფასებლად.

● რას ეტყოდით მხაჭოა კოლეგიის მუშაობაზე სპორტის ცალკეულ სახეობებში?

— სპორტსმენებმა, მწვრთნელებმა, დელეგაციის ხელმძღვანელებმა მსაჯთა მუშაობის მაღალი შეფასება მისცეს. ეს განსაკუთრებით სასიამოვნოა, თუ გავითვალისწინებთ, რომ სპარტაკიადის ფინალურ შეჯიბრებებს ემსახურებოდა 2588 მსაჯი, რომელთაგან 44 უცხოელი იყო.

უნდა ითქვას, რომ იყო დარღვევებიც, არაობიექტური მსაჯობისთვის მოგვეხდა დისციპლინური ზომების მიღებაც ორი მსაჯისთვის. წლევანდელ სპარტაკიადაზე სპორტის სახეობების მიხედვით პირველად შექმნილი ეიტი, რომლის შემადგენლობაში შედიოდნენ ავტორიტეტული უსპერტები, ცდილობდა თავიდან აეცილებინა ხარვეზები.

● რომელი ეფასებთ სპარტაკიადის შედეგებს?

— ფინალური სტარტებმა სპორტის თითქმის ყველა სახეობაში გამოავლინა ახალგაზრდა ნიჭიერი სპორტსმენები. ზოგიერთებზე უკვე თქვა. მინდა აღვნიშნო არა მარტო ფინალური სტარტების გამარჯვებულები და პრიზიორები, არამედ ისინიც, ვინც სპარტაკიადის წინასწარ ეტაპებზე გამოიჩინა თავი. ზოგი მათგანი მწვრთნელებმა უკვე ჩაინიშნეს და ვფიქრობ, მათ სახელებს არაერთხელ გავიგონებთ.

სპარტაკიადამ კიდევ ერთხელ გვიჩვენა საბჭოთა სპორტის წარმატებები, მისი მზარდი როლი სხვადასხვა ქვეყნის სპორტსმენებს შორის შეხვედრის განმტკიცებისა და ურთიერთგაგების საქმეში.

მინდა განსაკუთრებით გავუსვა ხაზი იმ გარემოებას, რომ სსრ კავშირის ხალხთა VIII სპარტაკიადის მონაწილეები და სტუმრები ძალზე აღელვა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს მისალმებამ. ფიზკულტურული და სპორტული მოძრაობის, კომკავშირული პატრონისა და საბჭოთა მთავრობის წინაშე დასმული მთავარი ამოცანა: საბჭოთა ადამიანების ჯანმრთელობის ყოველმხრივი განმტკიცება, მათი შრომისუნარიანობისა და მშრომელ ურთობის ამაღლება, სოციალიზმის მოსაპოვრის, საბჭოთა ქვეყნის წინდათწინდა საზღვრის დაცვისთვის სამხედრო-ტექნიკური ცოდნისა და ჩვევების დაუფლება, მაღალი ზნეობრივი და ფიზიკური თვისებების ჩამოყალიბება, ჯანმრთელი და ხალისიანი მოზარდი თაობის აღზრდა.

ამ ამოცანის ღირსეულად შესრულება კი უფრო ენერგიული მუშაობისთვის მოგვიწოდებს. (საქმესი).

მომავალ შეხვედრამდე!

საბჭოთა ქვეყნის ხალხთა მეგობრობის დიდ და ნათელ ზეიმად იქცა ზაფხულის VIII სპარტაკიადის ფინალური შეჯიბრებები. იგი იყო მეტად წარმომადგენლობითი საერთაშორისო სპორტული ფორუმი, რომელმაც მნიშვნელოვანი როლი შეასრულა სხვადასხვა ქვეყნის ხალხებს შორის ურთიერთგაგებისა და მეგობრობის განმტკიცების, მშვიდობისათვის სპორტსმენთა მოძრაობის განვითარების საქმეში. შეიძლება დამაჯერებლად ითქვას, რომ სპარტაკიადა დიდხანს ემახსოვრებათ ამ სპორტული ზეიმის მონაწილეებსა და სტუმრებს. ამაზე მეტყველებს სპორტსმენების, მწვრთნელების, არბიტრების, ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტებისა და საერთაშორისო ფედერაციების ხელმძღვანელთა სიტყვები.

ვლადიმერ სალნიკოვი (სსრ კავშირი), სპარტაკიადის გამარჯვებული, ოლიმპიური თამაშების, ევროპისა და მსოფლიო ჩემპიონი და რეკორდსმენი.

— ჩვენ უკვე მივეჩვიეთ იმ მაღალ შეფასებებს, რომელსაც საბართლიანად იმსახურებს საბჭოთა ქვეყანაში გამართული დიდი შეჯიბრებები. მაგრამ სპარტაკიადას მათ შორის განსაკუთრებული ადგილი უჭირავს. მე იგი მაკონკურსის გრანდიოზულ პირობებს, რომლის ფარგლებში ათელვა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს მისალმებამ. ფიზკულტურული და სპორტული მოძრაობის, კომკავშირული პატრონისა და საბჭოთა მთავრობის წინაშე დასმული მთავარი ამოცანა: საბჭოთა ადამიანების ჯანმრთელობის ყოველმხრივი განმტკიცება და მშრომელ ურთობის ამაღლება, სოციალიზმის მოსაპოვრის, საბჭოთა ქვეყნის წინდათწინდა საზღვრის დაცვისთვის სამხედრო-ტექნიკური ცოდნისა და ჩვევების დაუფლება, მაღალი ზნეობრივი და ფიზიკური თვისებების ჩამოყალიბება, ჯანმრთელი და ხალისიანი მოზარდი თაობის აღზრდა.

ამ ამოცანის ღირსეულად შესრულება კი უფრო ენერგიული მუშაობისთვის მოგვიწოდებს. (საქმესი).

ვლადიმერ სალნიკოვი (სსრ კავშირი), სპარტაკიადის გამარჯვებული, ოლიმპიური თამაშების, ევროპისა და მსოფლიო ჩემპიონი და რეკორდსმენი.

— ჩვენ უკვე მივეჩვიეთ იმ მაღალ შეფასებებს, რომელსაც საბართლიანად იმსახურებს საბჭოთა ქვეყანაში გამართული დიდი შეჯიბრებები. მაგრამ სპარტაკიადას მათ შორის განსაკუთრებული ადგილი უჭირავს. მე იგი მაკონკურსის გრანდიოზულ პირობებს, რომლის ფარგლებში ათელვა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს მისალმებამ. ფიზკულტურული და სპორტული მოძრაობის, კომკავშირული პატრონისა და საბჭოთა მთავრობის წინაშე დასმული მთავარი ამოცანა: საბჭოთა ადამიანების ჯანმრთელობის ყოველმხრივი განმტკიცება და მშრომელ ურთობის ამაღლება, სოციალიზმის მოსაპოვრის, საბჭოთა ქვეყნის წინდათწინდა საზღვრის დაცვისთვის სამხედრო-ტექნიკური ცოდნისა და ჩვევების დაუფლება, მაღალი ზნეობრივი და ფიზიკური თვისებების ჩამოყალიბება, ჯანმრთელი და ხალისიანი მოზარდი თაობის აღზრდა.

ამ ამოცანის ღირსეულად შესრულება კი უფრო ენერგიული მუშაობისთვის მოგვიწოდებს. (საქმესი).

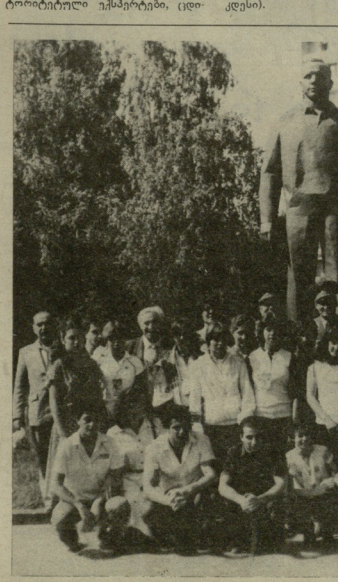

ბარია მოსკოლიუ (საბერძნეთი), მსაჯობისა:

— საბჭოთა კავშირში ყოფნის ორი კვირის მანძილზე თვი ზღაპარში მგონა. შესანიშნავი იყო შეჯიბრებები, ოლიმპიური სარბიელები, მუზეუმები, თეატრები.

მე, როგორც წინდა ოლიმპიადაში ვიანთე მოსკოვის ოლიმპიადის ცეცხლი, არ დავსწრებივარ მოსკოვის ოლიმპიურ თამაშებს, მაგრამ ვიცი, რომ ოლიმპიადა-80 ბრწყინვალედ ჩატარდა. ძალიან მომეწონა ტანმოვარჯიშეთა პაექრობა, თითოეული მონაწილე ღირსად მოჩანდა ცოტა შორგოზების წყაობ გახდეს.

მე, როგორც მსაჯობის, ფორმის შესანარჩუნებლად ტანვარჯიშს ვეყენებ. საერთოდ კი ვარჯიშს ადამიანისთვის დიდი სარგებლობა მოაქვს.

სპარტაკიადისგან — სპორტის ნამდვილი ზეიმისგან — მრდებული მთამბეჭდილება

(დასახრული მე-2 გვ.)

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ვემზადებით ახალი სტარტებისთვის!

ორიდან დღის წინ თბილისში დაბრუნდა საქართველოს ველოსიპედისტთა ნაკრები, რომელიც საბჭოთა კავშირის ხალხთა VIII სპარტაკიადაში მონაწილეობდა. გუშინ ჩვენი კორესპონდენტი შეხვდა და ესაუბრა საქართველოს ნაკრების უფროსს, მწვრთნელს, მსოფლიოს ექსპერტიზის, სპორტის დამსახურებულ ოსტატს **ომარ ფხაკაძეს.** გთავაზობთ ამ საუბრის ჩანაწერს:

— სპორტის გულშემატკივრებმა იციან სპარტაკიადაზე ჩვენი ველოსიპედისტების გამოსვლის შესახებ. ახლა ცოტა უფრო დაწვრილებით მოგვყევით: 1000 მეტრზე გიტში ჩვენი ორი სპორტსმენი — მერაბ სურმავა და ოთარ მჭედლიშვილი გამოდიოდა. წინასწარ ვეარაუდობდით, რომ მჭედლიშვილი საერთაშორისო კლასის სპორტის ოსტატის ნორმას შეასრულებდა და 8 საუკეთესო სპორტსმენს შორის მოხვდებოდა, მაგრამ პირველსავე სტარტზე, სადაც მჭედლიშვილი ასპარეზობდა, 80 მეტრის გაყვლის შემდეგ, მსაჯებმა ფალსტარტი აჩვენეს. ორ წუთსაც არ გაეცალა და ისევ სტარტის როგორც ჩანს, ოთარი დაიღალა და შედეგად აღასპარბიელო იყო. მის მიერ ნაჩვენები დრო — 1.07,27 0,7 წამით ჩამორჩება საერთაშორისო კლასის სპორტის ოსტატის ნორმას. თუმცა, უნდა ითქვას, რომ მჭედლიშვილის შედეგი საქართველოს ახალი რეკორდია. სურმავამ ამ დისტანციაზე 1. 07,77 წამი აჩვენა.

4 კილომეტრზე გამოდეგნებით ინდივიდუალურ რბოლაში ჩვენი რესპუბლიკის ღირსების ბერი ზიმენკოვი იცავდა. საკვალიფიკაციო სერიაში მისი შედეგია 4.44,060. მწვრთველთანაც იყო შუხვედრილი საუბარი, ზამთრის ჩემპიონა ალევტინა ვასილიევა, რომელთანაც 0,02 წამი წააგო. მართალია, ზამეწყობა ვერ მოხვდა 8 საუკეთესო სპორტსმენს შორის, მაგრამ საერთაშორისო კლასის სპორტის ოსტატის ნორმა შეასრულა და გუნდს 30 ქულა შესძინა. აქვე უნდა ითქვას ისიც, რომ განსაკუთრებული მოწოდებით ვემზადებოდით გუნდური შეჯიბრებისათვის, რადგან აქ მეტი ქულა შეგვეძლო აგვეღო. გარდა ამისა, ინდივიდუალურში სულ 7 სპორტსმენი გვყავდა და ორივეანის ნაკლები სამუშაოება გვქონდა.

სპრინტში ჩვენი 3 სპორტსმენი მონაწილეობდა — ემზარ გელაშვილი, ოთარ მჭედლიშვილი და მერაბ სურმავა. ვვარაუდობდით, რომ გელაშვილი სამეულში, მჭედლიშვილი კი 8 საუკეთესოს შორის მოხვდებოდა. ემზარი ახალი ჩამოსული იყო უნივერსიადიდან, აკლდებოდა ზაქი ვერ მოასწრო, მერე გაიცდა კიდეც. ერთი სიტყვით, შეჯიბრების დღეს ცუდად გრძნობდა თავს. სამწუხაროდ, «ვაი წაყარ ორთაბრძოლა იუნიორებში მსოფლიოს ჩემპიონობას, მოსკოველ ნიკოლაზ კოვშოვ და III-IV ადგილებისათვის ალექსეი დოცენკოს დაუწყვილეთ. თითქმის დარწმუნებული ვიყავით, რომ დუეტს ემზარი მოიგებდა, მაგრამ... გუნდურ რბოლაში სტარტი მეშვიდემბა ვიღეთ. ჩვენი ბიჭები — პეტრე ჩქვარიდი, იური ზიმენკოვი, გენადი გოდუნოვი და და ავთანდილ მიქუნაძე კარგად მიდიოდნენ და 6 წრის შემდეგ გრაფიკთან შედარებით 3 წამით უკეთესი შედეგი ჰქონდათ. სწორედ ამ დროს, ჩვენთვის ველოსიპედის საბრავეჯი გაუსკდა და გუნდის კაპიტანი ბრძოლას გამოეთიშა. რაოდენ სამი სპორტსმენი განაგრძობდა. ჩვენ შეგვეძლო შეგვეჩერებინა სერია, მსაჯებმაც შეგვახსენეს ამის შესახებ, მაგრამ აღბათ აღარ ღირდა, რადგან დისტანციის ნახევარზე მეტი გაგვლილი იყო, ბიჭები დაიღალნენ. ბრძოლის მთელი სამმაგმე ზიმენკოვს დაჰყვა მხრებზე და მანაც რაიმენაირად ხიდა ტვირთი. ჩვენმა ნაკრებმა 4.22,6 წამი აჩვენა, 18 კილეტრიან შორის VI ადგილი დაიკავა და საერთაშორისო კლასის ნორმატივი შეასრულა.

ერთი საათის შემდეგ კიდევ ერთი ორთაბრძოლა გაიმართა პირველ ოთხეულში მოსახვედრად ველოსიპედის ნაკრებს შეეჯიბრნენ ვართ, მაგრამ აი, უკანასკნელ 100 მეტრზე წამოგვეწია მსოფლიო და ოლიმპიური ჩემპიონი ვალერი მოენაი (მას მიჰყავდა ბელორუსის გუნდი) და მეტრქემ 0,4 წამი მოგვეგო. IV ადგილზე გასული ბელორუსიის ნაკრების დრო 4.18,99, ჩვენი — 4.19,4. ჩვენს მიერ ნაჩვენები შედეგი 0,05 წამით უკეთესია საქართველოს ადრინდელ რეკორდზე (4.24,2).

ჭაუფური რბოლის ფინალში 28 ველოსიპედისტს (მათგან — 2 უცხოელი) შორის ჩვენი ბეკაოდგია ასპარეზობდა. ჩასაფლულ ჭოლას პირველი 24 სპორტსმენი იძლეოდა. მოულოდნელად ჩვენთდგია დავარდა და ტრავმა მიიღო (ამ დროისთვის ის V ადგილზე იყო), მერე ორჯერ ველოსიპედის გამოცვლა მოუხდა. საბოლოოდ პატრე IX ადგილზე გავიდა, მაგრამ რაკი მათ შორის ერთი უცხოელი იყო, წესის თანახმად, VIII ადგილი მიაკუთვნეს. ვიტრანაძა სპორტსმენმა 17 ქულა მოუგანა გუნდს. ჩვენმა ველოსიპედისტებმა VI ადგილი დაიკავეს წესით სპარტაკიადაზე VIII ვიყავით და 230 ქულას მოუყარეს თავი. ახლა იქნება უადგილო და უხერხულიცაა თავის მართლება, მაგრამ შემთხვევითობა და ტრავმები რომ არა, V ადგილისთვისაც შეიძლებოდა ბრძოლა.

ტრეკზე ველორბოლაში, საერთოდ, ურიგო შედეგები არა გვაქვს, აი, საგზატკეცილო ველორბოლაში კი ჩამორჩენით (თუკი წინა სპარტაკიადებთან შედარებით წლეულს რაშდენმე საფეხურით დავწინაურდით). მიზეზი აღბათ ბევრია, უმთავრესი მაინც ის არის, რომ ბაზა არა გვაქვს დროთაშორის თითქმის არ იქნება ურბოლება სპორტის ამ სახეობის განვითარებას. მეორე საკითხის ირგვლივ მოვაგრაცხე ფიქრიც ზიმენკოვთან (სხვა რესპუბლიკების გუნდები რამდენიმე ჭალაზე ბაზობენ დაკომპლექტებული, ერთი სიტყვით, ნამდვილი ნაკრებია, ჩვენს გუნდში, ყველას მოეხსენება, მხოლოდ თბილელი სპორტსმენები არიან), პირველი კი შედარებით იოლი გადასაწყვეტია. მოიათმენლად ველით ჩვენს ტრასაზე ასფალტის დაგებას. ვიმედოვნებთ, რომ დიდი ხნის ლოდინი აღარ დაგვჭირდება.

ვფიქრობ, ყოველშემატკივრებს ჩვენი გეგმებიც ინტერესებთ. კარგა ხნის წინ დავიწყეთ მზადება მოსწავლეთა საკავშირო სპარტაკიადისთვის, რომელიც მერიმე ზაფხულში გაიმართება. ჩვენი პირსპექტიული ნაწილი სპორტსმენები — კოხა აბაშვილი, დიმიტრი ტარასენკო, თემურ გოგალაევი, ალექსანდრე ზასლავსკი, გორა შავიდა, ვახა ნასყიდაშვილი და სხვები — უსათუოდ თავს გამოიჩენენ ამ სპასუხისმგებლო შეჯიბრებაში. აქედანვე ვემზადებით 1986 წლის საკავშირო ახალგაზრდული თამაშებისთვის და, რა თქმა უნდა, მომავალი IX სპარტაკიადისთვის.

საუბარი ჩაიწერა
ნ. ჯოხარიძემ.

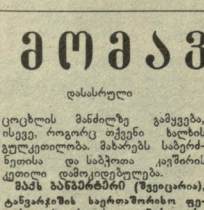

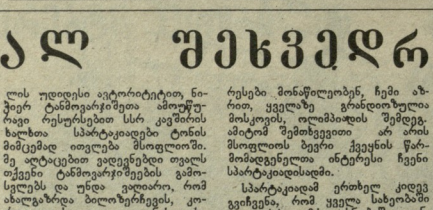

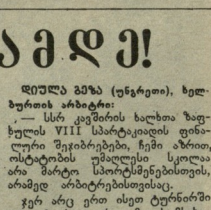

სურათებზე: ოსტატი და შეგირდი —სპორტის დამსახურებული ოსტატი ო. ფხაკაძე და ე. ველაშვილი. სტარტის წინ სპორტსმენი უკანასკნელ დარიგებას იძლევს; ველოტრეკზე წუთშესვენებაა; ფინიშში; ტექნიკა წესრიგშია მოხაზული.

ა. ხვერდლოვის (მოსკოვი) ფოტოები.

მომავალ შეხვედრამდე!

დასასრული

ცოცხლის მანძილზე გამყვება, ისევე, როგორც თქვენი ხალხის გულკეთილობა. მახარებს საერთნეთისა და საბჭოთა კავშირის ქეთილ დამოკიდებულება.

მაკს ბანგრძნის (შვეიცარია), ტანვარჯიშის საერთაშორისო ფედერაციის (ფიე) გენერალური მდივანი:

— წლად მხედა ბედნიერება მეორედ დავსწრებოდი საბჭოთა ხალხთა სპარტაკიადას. საბჭოთა რესპუბლიკების უძლიერესი გუნდები მაღალ დონეზე, შეუპოვარ ბრძოლებს მიელტებისთვის.

მოსკოვში ჩამოვედი ლიფეცგიდან, სადაც დიდი ინტერესით ვადევნებდი თვალს სპორტულ ტანვარჯიშეულ ზეიმსა და ბავშვთა და მოზრდილთა სპარტაკიადას. ორივე მოვლენა თვალშეუვლელ გვიჩენებს ფიზკულტურისა და სპორტის სასიამოვნო ზანიათს სსრ კავშირსა და გარე-შე. ყოველთვის, როცა თქვენთან ჩამოვდივარ. მაოცებს შეჯიბრების ზუსტი ორგანიზაცია. ამ სპარტაკიადაზეც უკანასკნელ წერილობამდე ყველაფერი გათვალისწინებული იყო.

საბჭოთა ტანვარჯიშული სკოლის უდიდესი ავტორიტეტით, ნიჭიერ ტანმოვარჯიშეთა ამოუწურავი რესურსებით სსრ კავშირის ხალხთა სპარტაკიადები ტონის მომცემად ითვლება მსოფლიოში. მე აღტაცებით ვადევნებდი თვალს თქვენი ტანმოვარჯიშეების გამოსვლებს და უნდა ვთქვა, რომ ახალგაზრდა ბილაზერჩევის, კორილეოვისა და აკოფიანის ოსტატობა განსაცვიფრებელია.

სპორტი და ახალგაზრდობა განუყოფელია. სწორედ მათზე, ვინც ახლა დგამს ფეხს ცხოვრებაში, ბევრადაა დამოკიდებული იქნორეს თუ არა მომდევნო თაობა მშვიდობიანად და მეგობრულად. მე სიხარულით და იმედით მივესალმები მშვიდობისთვის სპორტსმენთა მოძრაობას. მას შეუძლია და უნდა შეიტანოს კიდევ თავისი წვლილი მშვიდობისთვის ბრძოლის დიდ საქმეში.

ვალერი ბორზოვი, ოლიმპიური ჩემპიონი, უკრაინის ალკ ცენტრალური კომიტეტის მდივანი, პედაგოგიურ მეცნიერებათა კანდიდატი:

— თავისი მასშტაბით, მონაწილეთა რაოდენობით ვერც ერთი ტურნირი ვერ შეედრება სპარტაკიადას. მისი ფინალური ნაწილი კი, რომელშიც მხოლოდ უძლიერესები მონაწილეობენ, ჩემი აზრით, ყველაზე გონდეოზულია მოსკოვის, ოლიმპიადის შემდეგ. ამიტომ შემთხვევითი არ არის მსოფლიოს მეტი ქვეყნის წარმომადგენელთა ინტერესი ჩვენი სპარტაკიადისადმი.

სპარტაკიადამ ერთხელ კიდევ გვიჩვენა, რომ ყველა სახეობაში და ცერძოდ მძლეოსნობაში, კონკურენცია მკვეთრად გაიზარდა. თითოეულ სახეობაში არის 10, ზოგჯი 20 სპორტსმენი, რომლებსაც ძალუძთ პირველობისთვის ბრძოლა. სასპარტაკიადო სტარტებმა სერიოზული ხარვეზებიც გამოავლინა. ნათელია, რომ ველოსიპედის ნაკრებია ჩემპიონებსა და მეორე ადგილის მფლობელ ჩვენს ბიჭებს შორის ასეთი ხარვეზია. ჩემი აზრით, ჩვენ ბევრი რამ უნდა ვისწავლოთ ჩვენს სპორტსმენებს შორის. ასეთი ხარვეზია ასევე ტანვარჯიშის ქალთა გუნდში. ჩემი აზრით, ეს ხარვეზი ადვილად აღმოიფხვრება, თუ ჩვენ ვიზრუნებთ ახალგაზრდა ტანვარჯიშელების მომზადებაზე.

დიულა გეზა (უნგრეთი), ხელბურთის არბიტრი:

— სსრ კავშირის ხალხთა ზაფხულის VIII სპარტაკიადის ფინალური შეჯიბრებები, ჩემი აზრით, ოსტატობის უმაღლესი საფეხურია მარტო სპორტსმენებისთვის, არამედ არბიტრებისთვისაც.

ჯერ არც ერთ ისეთ ტურნირში არ გამოვსულვარ თემიდას მსახურის როლში, სადაც ყოველი მეორე შეხვედრა დამთავრებულიყოს ფრედ, ან ერთი-ორი ბურთის სხვაობით. ეს იმაზე მეტყველებს, რომ საბჭოთა რესპუბლიკებში მასობრივადაა განვითარებული ხელბურთი და ბევრი მაღალი კლასის გუნდი. შემთხვევითი არ არის, რომ ხელბურთის საბჭოთა სკოლას მოწონება პოზიციები უპირველ მსოფლიოში. საერთოდ, ტურნირებში უცხოეთის სპორტსმენები ჩვეულებრივ ერთ საბჭოთა გუნდს ხვდებიან, სპარტაკიადაზე კი ხელბურთის საბჭოთა სკოლა წარმოდგენილია მთელი თავისი სიმდიდრით. მოკლედ რომ ვთქვა, ხელბურთის ნაკრებთა უმრავლესობა თვითმყოფადი, სინტერესო კოლექტივებია, რომელნიც თამაშის მაღალ კლასს აჩვენებენ. ამ მხრივ უცხოელ სპორტსმენებს სასპარტაკიადო ტურნირმა ბევრი რამ შეასწავლა.

მვანგა კეკი (ზამბია), წყვრთნელი:

— ასეთი მასშტაბის სპორტულ ზეიმში მონაწილეობა ზამბიის სპორტსმენთათვის კარგი სკოლაა, ამიტომ ჩვენ მადლიერები ვართ, რომ მოსკოვში ჩამოსვლის შესაძლებლობა მოგვეცა.

საბჭოთა კავშირში პირველად ვართ. სპორტკომპლექსი „ოლიმპიური", რომლის სარბენლზეც ილიმპიური ტურნირი გაიმართა, ახლა კი მოკრავები გამოდიოდნენ, ძალზე მოხერხებულად და განუმეორებელი თავისი სილამაზით. აქ სპარტაკიადა ჩვენი ახალგაზრდა ათლეტებისთვის ძალზე საპატო იყო. შეჯიბრების მაღალ დონეზე ჩატარების წყალობით ჩვენ ბევრი რამ შეიძინეთ. დიდად გუმადლით საბჭოთა მწვრთნელებს, რომლებმაც ტურნირის დამთავრების შემდეგ საგეიალურად ჩვენთვის ჩატარეს სარვნებელი. გადვთხოვე.

შინ ყველას გავუზიარებთ სპარტაკიადის შთაბეჭდილებებს, ვარჯიშებზე ვეჩვენებთ ყველა იმ სიახლეს, რაც ვნახეთ. დარწმუნებულ ვარ, რომ საბჭოთა მეგობრების გამოცდილება დაგვეხმარება გახვეთთრთ სპორტი, ავამაღლოთ ზამბიელი ათლეტების კლასი.

(საკდესი).

ფეხბურთი – 83 ფეხბურთი – 83 ფეხბურთი – 83

სსრ კავშირის სპორტკომიტეტში

სსრ კავშირის სპორტკომიტეტმა განიხილა ჩვენი ქვეყნის ახალგაზრდა და ჭაბუკ ფეხბურთელთა ნაკრები გუნდების შეღწევის 1983 წლის ოფიციალური საორთაშორისო შეჯიბრებებში და არადამაკმაყოფილებლად მიიჩნია ისინი. წარმომატებულად გამოვიდა ევროპის ჩემპიონატში სსრ კავშირის ახალგაზრდული გუნდი (უფროსი მწვრთნელი ვ. ნიკოლაევი). ჩატარებული 5 მატჩიდან გუნდმა მხოლოდ ერთი მოიგო. მწვრთნელები სუსტად ახორციელებდნენ სელექციურ მუშაობას, არ ამოწმებდნენ მოთამაშეთა მზადებას კლუბებში, ხოლო ფეხბურთელები ი. მეტრეკოვი („დინამო", მოსკოვი), გ. პოხდნიაკოვი („სპარტაკი", მოსკოვი), მ. მესხი („დინამო", თბილისი), ვ. გრიშკო („დინამო", კიევი), ვ. ბრომნერი („ზენიტი", ლენინგრადი) ა. დოზმოროვი („ტორპედო", მოსკოვი) არ გამოირჩეოდნენ მძაფიცე ნებისყოფით, ინიციორულ გულბრილობასა და უნიციატივობას.

იუნიორთა ნაკრები გუნდი (უფროსი მწვრთნელი ნ. კისელოვი) ერთთან არადამაკმაყოფილებლად გამოვიდა ოფიციალური ჩემპიონატის ფინალში შეჭსკაში. მან მარცხი ირნია ნიკიფოლისა, პოლანდიასა და ბრაზილიის გუნდებთან და თავის ჯგუფში ბოლო ადგილი დაიკავა. მწვრთნელებმა ვერ შეასწავლეს გუნდი სათანადოდ მოეზადებინათ ამ საპასხისმგებლო ტურნირისათვის, სერიოზული შეცდომები დაუშვეს მოთამაშეთა ფსიქოლოგიური და ტაქტიკური მომზადებაში.

ჭაბუკთა ნაკრები გუნდი (უფროსი მწვრთნელი ს. მოსიაშვილი) ევროპის ჩემპიონატზე ინგლისში ტურნირის დასკვნით ეტაპზე, ვერ გავიდა, ჩვენი ჭაბუკების თამაში სიერთო დონე დაბალი იყო.

ფეხბურთის სამმართველოს მიერთითა ნაკრები გუნდების მზადების დაგეგმვისას დაშვებული შეცდომებისათვის, ამ გუნდებში სასწავლო-საწვრთნელ და ოფიციალურ თამაშებში მუშაობაში დაშვებული სუსტი ხელმძღვანელობისათვის, ერთდროულად აღინიშნა ახალგაზრდა საბჭოთა ფეხბურთელთა ოსტატობის არასაკმარისი დონე, რაც უპირველეს ყოვლისა გამოწვეული იყო ახალგაზრდა სპორტული სკოლების მუშაობაში არსებული სერიოზული ნაკლოვანებებით, ოსტატთა გუნდებში არასაკმარისი ინდივიდუალური მუშაობით.

სსრ კავშირის სპორტკომიტეტმა მიუთითა სსრ კავშირის ნაკრები გუნდების მთავარ მწვრთნელს ნ. სიმონიანს იმ სერიოზული ნაკლოვანებებისათვის, რომლებიც მან დაუშვა ჭაბუკთა და ახალგაზრდათა ნაკრებ გუნდებთან მეთოდური და საორგანიზაციო მუშაობაში.

ფეხბურთის სამმართველოს უფროსის მოადგილეს ვ. ივანოვს საყვედური გამოეცხადა ბაუშთა და ჭაბუკთა საფეხბურთო სპორტსკოლებზე სუსტი კონტროლისთვის და ჭაბუკთა ნაკრები გუნდების რეზერვების არასათანადო მომზადებისათვის.

ფეხბურთელთა არადამაკმაყოფილებელი მომზადებისა და დაშვებული შეცდომებისათვის ნ. კისელოვსა და ს. მოსიაშვილს გამოეცხადათ საყვედური, ვ. ნაყოლეგს, სუსტი მუშაობისათვის მიეთითა. სპორტკომიტეტმა მიზანშეწონილად არ მიიჩნია ნ. კისელოვის ჭაბუკთა ნაკრები გუნდების მწვრთნელად გამოყენება.

ფეხბურთის სამმართველოს და სსრ კავშირის ფეხბურთის ფედერაციას დაევალათ შეიმუშაოს წინადადებები ნაკრებ გუნდებთან მუშაობის სრულყოფისათვის. ბაუშთა და ჭაბუკთა სპეციალიზებულ სკოლებსა და ქვეყნის ნაკრებ გუნდებთან სასწავლო-საწვრთნელი და ოფიციალური მატჩების გასემზადებლად. შეისაბამისი მითითებანი მიეცათ საკავშირო პროფკავშირების ნებართველობით საბჭოთა სპორტული კლუბების სამინისტროს და საბჭოთა არმიის ცენტრალურ საბჭოს.

შეჯიბრება... უაფიშოდ

ამას წინათ თბილისში გაიმართა სპორტსზოგადოება „დინამოს" ცენტრალური საბჭოს პირველობა 1968-69 წლებში დაბადებულ ფეხბურთელთა შორის. შეჯიბრებაში მონაწილეობდნენ მოსკოვის, კიევის, მინსკისა და თბილისის „ხორხი დინამოელის" სკოლების წარმომადგენლები.

კარგად იასპარეზეს თბილელმა ფეხბურთელებმა (მწვრთნელები ვ. ნასარიძე, ა. ვაშაკიძე და რ. გაგუა), რომლებმაც ერთ ნაირი ანგარიშით — 2:0 დაამარცხეს კიეველსა და მოსკოველ გუნდები და ფრედ ითამაშეს მინსკელებთან — 1:1. ისინი 5 ქულით პირველ ადგილზე გავიდნენ, მომდევნო ადგილებზე არიან კიევისა და მინსკის გუნდები. უნდა აღინიშნოს, რომ ეს საინტერესო ტურნირი, სამწუხაროდ, არ იყო აფიშირებული, ფეხბურთის ბევრმა მოყვარულმა არ იცოდა როდის და სად თამაშობდნენ გუნდები, 14-15 წლის ფეხბურთელები ზმირად არეგულირებენ დისციპლინას, არც მსაჯობა იდგა სასურველ დონეზე.

* * *

ს უ რ ა თ ე ბ ი: სპორტსზოგადოება „დინამოს" ცენტრალური საბჭოს ჩემპიონი თბილისის „ხორხი დინამოელი".

გ. დოლენჯაშვილის ტექსტი და ფოტო.

ანატოლი კარპოვი:

სპორტულმა პრინციპმა უნდა გაიმარჯვოს

ივნისში. 5 აგვისტოს „შტატლანდში" საზეიმოდ გაიხსნა საორთაშორისო ტურნირი, რომელშიც მსოფლიოს 8 ქვეყნის 16 მოჭადრაკე მონაწილეობს.

თავისი ხასიათით, ეს ტურნირი გრო-ის და პირველობაა. ასპარეზობას განსაკუთრებულ ინტერესს ჰხატებს მსოფლიო ჩემპიონის მონაწილეობა, რომელშაც მსპვიეთ საკავშირო ჟურნალისტებს განუცხადა: ანატოლი კარპოვი:

„პრეზიდენტის გადაწყვეტილება ვიმპომპანეს პრეტენდენტთა ბანკეთონელ ტურნირი მატჩის ჩატარებლად გამარკვეებოდა გამოცხადა კორჩნოი, მსოფლიო ჩემპიონმა ა. კარპოვმა ჟურნალისტებს განუცხადა:

„პრეზიდენტის გადაწყვეტილება სამწუხაროა, როგორც ცნობილია, წესები ითქმად არ უნდა იქნეს, ისინი უნდა ემსახურებოდეს ჭადრაკისა და მოჭადრაკეთა ინტერესებს. მოუხედავად იმისა, რომ პრეზიდენტმა აღიარა ფიდე-ს წესდებისა და პრეტენდენტთა მატჩების რეგლამენტის არასრულყოფილება, მანც მიღო გადაწყვეტილება მიაჯეს მას მონაწილეთა ინტერესების საწინააღმდეგოდ, და ამდენად, იქნის ქვეშ დაიყენა ჰიმპარიტება, რომ ფიდე მოწოდებულია ემსახუროს მოჭადრაკეთა ინტერესებს და ჭადრაკის განვითარებას. პრეზიდენტის ამ ბანკეის შედეგების წართმდეგია ბნელია, ვინაიდან ბოლო წლების განმავლობაში გვიჩვენებს, რომ მოჭადრაკეთა აზრების საწინააღმდეგოდ მიღებული გადაწყვეტილებები არასრულ ყოფილა პოპულარული, ყოველთვის მწვავე კრიტიკას იმსახურებდნენ.

ვ. კორჩნოის გამარჯვება ჩაეთვალა ისე, რომ მატჩი არ ჟამამთავრა, მაგრამ მისი მეტოქე მატჩზე არ გამოცხადა, არა საკუთარი კაპრიზის, ან შიშის, არამედ შეჭნილი გარემოების გამო.

მათემატიკა საკმაოდ ზუსტი მეცნიერებაა და დღეს იგი მეტყველებს ჭასპაროვის სასარგებლოდ, რომელიც ფიდე-ს რეიტინგ-ფურცელზე მეორე ადგილზეა. არითმეტიკული გამოანგარიშებიც გაჭარწყუება ვ. კორჩნოის, რომელსაც მსოფლიოში ჰქონ მე-11 ინტიველური კოეფიციენტი და კოჭკურენტს მთელი 80 ერთეულით ჩამორჩება, მხოლოდ ორთაბრძოლაში შეუძლია. თუ მათი არ შეიხზეს ვ. კორჩნოის მრავალჯერ აღიარებული მებრძოლის თვისებაზე, მან თავი არ უნდა აარიდოს ჭასპაროვთან შეხვედრას, პირიქით, უნდა ესწრაფვოდეს მას.

ჩემის მხრივ, ვიმედოვნებ, რომ მსოფლიო პრეზიდენტის მატჩში შეეხვედრი ღირსეულ მეტოქეს, რომელიც თავის უპირატესობას დამამტკიცებს შესარჩევ მატჩების ბრძოლში გამოვლით.

უნდა გაიმარჯვოს სპორტულმა პრინციპმა!"

გაზეთი „სოვეტსკი სპორტი".
9 აგვისტო.

ტურნირი ჰასიოვერში

ბონი, 9 აგვისტო (საკადსი). საბჭოთა დიდოსტატი, თბილისელი თამაზ გიორგაძე სამი ტურის შედეგ 2,5 ქულით ლიდერობს ჰასიოვერში მიმდინარე გრო-ის მოჭადრაკეთა ღია ჩემპიონატში, თ. გიორგაძის გარდა შეჯიბრებაში მონაწილეობს ჩვენი ორი დიდოსტატი — მსოფლიო ჩემპიონი ა. კარპოვი და ი. ბალაშოვი. თითოეულს 1,5 ქულა აქვს. მესამე ტურში კარპოვმა დაამარცხა დიდოსტატი ჰ. ჰფლეგერი (გფრ).

ტურნირში მონაწილეობს 8 ქვეყნის 16 მოჭადრაკე, მათ შორის დიდოსტატი ლ. ჭაჭელი (აშშ), ე. ტორე (ფილიპინები), მ. ქინტეროსი (არგენტინა).

● კალათბურთი

სსრ კავშირის იუნიორ კალათბურთელთა ჩაკრებმა გუნდმა მესამე მატჩზეც დაამარცხა ამერიკელი თანატოლები — 121:78 (64:41). ყველაზე შედეგიანები იყვნენ: ტუმანთაგან — დალონმაზი — 33 ქულა და საბჭოთა სპორტსმენი ტიხონენკო — 22.

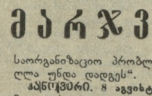

● რეგბი

ბარკოლონაში გამართულ სსრ კავშირის თასის ფინალში ერთმანეთს შეხვდნენ ბ. გაგარინის სახელობის სამხედრო-სპორტო აკადემიის გუნდი და მოსკოვის „სლავა". გამმარჯვებელ მფრინავებმა — 12:3 (9:3). მათგან ორჯერ მეტად გამოიჩინა თავი ი. მორნოვმა, რომელმაც გუნდს 7 ქულა შეუძინა.

● ცურვა

ამერიკელმა სპორტსმენებმა ეროვნულ ჩემპიონატში საორგანიზაციო პრობლემებზე მაღლა უნდა დადგეს".

ჰასიოვერი. 8 აგვისტო. მას შემდეგ, რაც ფიდე-ს პრეზიდენტმა კამპომანესმა პრეტენდენტთა ბანკეთონელ ტურნირ მატჩის ჩატარებლად გამარკვევებოდა გამოცხადა კორჩნოი, მსოფლიო ჩემპიონმა ა. კარპოვმა ჟურნალისტებს განუცხადა:

„პრეზიდენტის გადაწყვეტილება სამწუხაროა, როგორც ცნობილია, წესები ითქმად არ უნდა იქნეს, ისინი უნდა ემსახურებოდეს ჭადრაკისა და მოჭადრაკეთა ინტერესებს. მიუხედავად იმისა, რომ პრეზიდენტმა აღიარა ფიდე-ს წესდებისა და პრეტენდენტთა მატჩების რეგლამენტის არასრულყოფილება, მანც მიღო გადაწყვეტილება მიაჯეს მას მონაწილეთა ინტერესების საწინააღმდეგოდ, და ამდენად, იქნის ქვეშ დაიყენა ჰიმპარიტება, რომ ფიდე მოწოდებულია ემსახუროს მოჭადრაკეთა ინტერესებს და ჭადრაკის განვითარებას. პრეზიდენტის ამ ბანკეის შედეგების წართმდეგია ბნელია, ვინაიდან ბოლო წლების განმავლობაში გვიჩვენებს, რომ მოჭადრაკეთა აზრების საწინააღმდეგოდ მიღებული გადაწყვეტილებები არასრულ ყოფილა პოპულარული, ყოველთვის მწვავე კრიტიკას იმსახურებდნენ.

ვ. კორჩნოის გამარჯვება ჩაეთვალა ისე, რომ მატჩი არ ჟამამთავრა, მაგრამ მისი მეტოქე მატჩზე არ გამოცხადა, არა საკუთარი კაპრიზის, ან შიშის, არამედ შეჭნილი გარემოების გამო.

მათემატიკა საკმაოდ ზუსტი მეცნიერებაა და დღეს იგი მეტყველებს ჭასპაროვის სასარგებლოდ, რომელიც ფიდე-ს რეიტინგ-ფურცელზე მეორე ადგილზეა. არითმეტიკული გამოანგარიშებიც გაჭარწყუება ვ. კორჩნოის, რომელსაც მსოფლიოში ჰქონ მე-11 ინტიველური კოეფიციენტი და კოჭკურენტს მთელი 80 ერთეულით ჩამორჩება, მხოლოდ ორთაბრძოლაში შეუძლია. თუ მათი არ შეიხზეს ვ. კორჩნოის მრავალჯერ აღიარებული მებრძოლის თვისებაზე, მან თავი არ უნდა აარიდოს ჭასპაროვთან შეხვედრას, პირიქით, უნდა ესწრაფვოდეს მას.

ჩემის მხრივ, ვიმედოვნებ, რომ მსოფლიო პრეზიდენტის მატჩში შეეხვედრი ღირსეულ მეტოქეს, რომელიც თავის უპირატესობას დამამტკიცებს შესარჩევ მატჩების ბრძოლში გამოვლით.

უნდა გაიმარჯვოს სპორტულმა პრინციპმა!"

გაზეთი „სოვეტსკი სპორტი".
9 აგვისტო.

● ცურვა

ამერიკელმა სპორტსმენებმა ეროვნულ ჩემპიონატში ოთხი მსოფლიო რეკორდი გაუმჯობესეს.

ჯიკ კერმა ორჯერ გადაჭამარა ჯონ ნაბერის მიღწევას, როცა 100-მეტრიანი დისტანცია 55,44-ში, ხოლო 200 მეტრი 1.58,93-ში გაიცურა. მან წინააღმდეგი რეკორდები შესაბამისად 0,05 და 0,26-ით გაუმჯობესა.

ბრასის სტილით 100 მეტრზე ცურვაში უმაღლესი მიღწევა ამერიკიდან ეკუთვნის სტივ ლუნდკვისტს — 1.02,34. 100 მეტრზე ბატერფლაით ასპარეზობა მსოფლიოში საუკეთესო დროით მოიგო მატ გრიბერმა — 53.44.

(საკადსი).

ფეხბურთი – 83 ფეხბურთი – 83 ფეხბურთი – 83

„ვერცხლი" – თბილისელებს

უკრაინის ქალაქ ნიკოპოლში ამას წინათ მოეწყო ოლიმპიური რეზერვების ფეხბურთის საეციალიზებული სკოლების საკავშირო ფინალური პირველობა, რომელშიც მონაწილეობდნენ ზონალურ შეჯიბრებებში გამარჯვებული გუნდები: ლენინგრადის „სპენა" და „ზენიტი", მინსკის, ლვოვის, პერმის, როვნოს, ნიკოპოლის გუნდები, აგრეთვე, თბილისის „გაზაფხულის" სამმართველოს სპორტსკოლის კოლექტივი (დირექტორი შ. მერკვილაძე, მწვრთნელები თ. კუპრაშვილი, მ. ახთიძე, ო. კინწურაშვილი).

თბილისელმა ფეხბურთელებმა კარგად ითამაშეს თავიანთ ქვეჯგუფში, დაამარცხეს ლენინგრადის „ზენიტი", მინსკის გუნდი, ფრედ ითამაშეს „სპენასთან" და ფინალში შეხვდნენ პარალელურ ქვეჯგუფში გამარჯვებულ ნიკოპოლის „ლოლის".

ფინალური მატჩი მოიგეს ნიკოპოლელებმა — 4:2 და დაიკავეს პირველი ადგილი, თბილისელები მეორე ადგილზე გავიდნენ.

ალსანიშნავია, რომ ნიკოპოლის ფინალურ ტურნირზე საუკეთესო მეკარის პრიზი დაისახურა ი. გრიგორაშვილმა, თავი გამოიჩინეს, აგრეთვე, ვ. მიქაშავიძემ, დ. ქადაციძემ და სხვებმა.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

სიურპრიზები გრძელდება...

ᲔᲚᲡᲘᲜᲙᲘ, 9 ᲐᲒᲕᲘᲡᲢᲝ. მძლეოსანთა პირველ მსოფლიო ჩემპიონატზე იზრდება სიურპრიზების რაოდენობა. პოლონელმა ალეკსანდრ ჰოდაბმა, რომელსაც ამჟამად მხოლოდ თოხის სამშობლოში იცნობდნენ, ბრწყინვალედ შეასრულა დისკუსიით, მეექვსე ცდა სმახტომში და შედეგით 17,42 მ სპასტო ცირკულების უმაღლეს საფეხურზე ავიდა. II ადგილზე გავიდა ამერიკელი ვილი ბენჩსი (17,18), მესამეზე — ნიგერიელი ითაი ადებაკო (17,18).

პროფესიონალ ატლეტმებლების ამწყობი ზღისლავი მძლეოსნობას 8 წელია მისდევს, მარშან მსოფლიოს რანგების ტაბელში 16,49 შედეგით 72-ე იყო. „მსოფლიო ჩემპიონატი ჩემთვის მხოლოდ მეორე დიდი სპერთაშორისო შეჯიბრებაა" — თქვა ჰოდაბანმა.

რას მიაღწიე ჩვენმა პარატმსრულებმა? მსოფლიოში სეზონის საუკეთესო შედეგის (17,55) მფლობელმა ვასილი გრიშჩენკოვმა (16,29) ვერ შეარსულა საკვალიფიკაციო ნორმა და უძლიერესთა შორის ვერ მოხედა. მისი შედეგი მხოლოდ 7 სმ-ით სჯობს 30 წლის წინათ ჰელსინკის ოლიმპიადაზე გამარჯვებული ბრაზილელი და სილვას შედეგს. ეს უკანასკნელი მსოფლიო ჩემპიონატს ესწრება, როგორც სპასტო სტუმარი. მორე საბჭოთა სამხატმოელი გენადი ლილეკინი ძალზე მოკრძალებული შედეგით (16,41) X ადგილზე დარჩა. თუ გავიხსენებთ იმ ბრალ შედეგებს, რომლებიც ჩვენმა მხატმეტებმა სსრ კავშირის ხალხთა სპარტაკიადაზე აჩვენეს, გამოვის, რომ ამ სპორტული ფორმის მქონეთაგან მივიდნენ ფინალში შედეგებით — 10,07; 10,21 და 10,24. 22 წლის სტუდენტმა ლიოსმა აღიარა, რომ ნაჩვენები შედეგით ეკმაყოფილია, თუმცა საკმაოდ ადვილად გაიმარჯვა. ჰელსინკში ჩამოსულმა მან თქვა, რომ გაიმარჯვებდა 100 და 200 მეტრზე რბენაში. სიგრძეზე ხტომაში, 4X100 მეტრზე კი ესტაფეტაში „ოჯახის" მოპაერებდა. პირობას მეოთხედი შესრულებულია, მაგრამ აშშ-ის ნაკრებიდან მიღებული ცნობით, ლიოსმა პირველ გამარჯვებას დიდი ნერვული ენერგია შეალია და 200-მეტრიან დისტანციაზე არ გამოვა.

(საკ.ლელი).

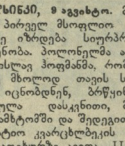

სპორტული ცხოვრება

სერგო ბარლიანი

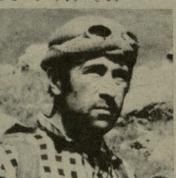

უცაბედად მოვარდნილმა ელვამ ამსხვრიანა შესანიშნავი ქართველი მთამსვლელი, სსრ კავშირის სპორტის ოსტატი სერგო მაგდანის ძე ბარლიანი. ალპინისტთა რიგებს გამოაკლდა ჩინებული სპორტსმენი და მოკარაქე, პატიოსანი, გულსხმიერი ადამიანი, რომელიც წლების მანძილზე საქართველოს მთამსვლელთა ნაკრების უცვლელი წევრი, მისი იმედი იყო.

ს. ბარლიანი დაიბადა 1943 წელს მესხეთში. მწვრთვალების დაპყრობის სურვილი, მთების სიყვარული ბავშვობიდანვე მოეძალა და ამ სიყვარულისათვის არასოდეს უღალატა. მთამსვლელობა უახლოესი ნათესავის, სახელგანქმული მახეილ ხერგიანის ხელმძღვანელობით დაიწყო და რამდენიმე წელიწადში უძლიერეს ალპინისტთა რიგებში ჩადგა. სერგოს საუკეთესო ფიზიკური მონაცემები, კლდეზე ცოცვის თქვნილი ტექნიკა ჰქონდა და კავკასიონსა და პამირის არაერთი რთული მწვერვალი დაიპყრა კიდეც. მათ შორის, აღსაბა სამხრეთის კედლით, ცენტრალური შხარა, შტაფლერი, ჯოხი, წურუხვალა, „ოჯოხიზმის", „ოჯრეხეულაის", „მოსკოვის" პიკები და სხვა.

1975 წელს ს. ბარლიანი საბჭოთა კავშირის ნაკრებში შეიყვანეს, მონაწილეობდა საკავშირო შესარჩევ-საწვრთნელ შეკრებებში, შეასრულა სპორტის ოსტატის ნორმატივი, მოიპოვა საბჭოთა კავშირის ჩემპიონატების ოქროსა და ვერცხლის მედლები. საბჭოთა კავშირის უმაღლესი მწვრთვალის — „ლომენიზმის" პიკის (7495 მ) იერიშის დროს სერგო ჯგუფის ხელმძღვანელი იყო, წარმატებით შეასრულა დასახული ამოცანა და ნაკრების ხელმძღვანელობის მადლობა დაიმსახურა.

ს. ბარლიანმა წარმატებით დაამთავრა საქართველოს ფიზკულტურის ინსტიტუტი. როგორც ალპინიზმის ინსტრუქტორი, ავტორად მონაწილეობდა მასობრივ ალეკვაში. განსაკუთრებით, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მთამსვლელობის სექციის მუშაობაში, უშუალოდ უზიარებდა გამოცდილებას ახალგაზრდა ალპინისტებს, დიდი ავტორიტეტით სარგებლობდა მათ შორის.

ბოლო ასპა საბედისწერო გამოდგა სერგო ბარლიანისთვის... ეფორიად წვიდა ჩვენგან შეშორებული სპორტსმენი, ჩინებული მეოჯახე და კეთილშობილი ადამიანი, რომლის ხსოვნა ხსოვნა დიდხანს დარჩება ახლობელ-მეგობართა და ქართული ალპინიზმის, ქართული სპორტის გულშემატკივართა შორის.

საქართველოს სპორტკომიტეტი, საქართველოს მთამსვლელთა ფედერაცია, ალ. ჯაფარიძის სახელობის საქართველოს ალპური კლუბი.

რედაქტორის მოადგილე უ. ᲒᲘᲜᲘᲜᲫᲔ.

საქართველოს სსრ მთამსვლელთა ფედერაცია, ალ. ჯაფარიძის სახელობის საქართველოს ალპური კლუბი, სპორტსაზოგადოება „ბურევესტნიკის" რესპუბლიკური საბჭო ღრმა მწუხარებით იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა სსრ კავშირის სპორტის ოსტატი, საბჭოთა კავშირის ჩემპიონატების ოქროსა და ვერცხლის მედლების მფლობელი

ᲡᲔᲠᲒᲝ ᲑᲐᲠᲚᲘᲐᲜᲘ

და თანაგრძნობას უცხადებენ განსვენებულის ოჯახს.

● ᲛᲡᲝᲤᲚᲘᲝ ᲩᲔᲛᲞᲘᲝᲜᲐᲢᲘ ᲛᲫᲚᲔᲝᲡᲜᲝᲑᲐᲨᲘ ●

დედოფალი სტუმრად დედოფალთან

ᲫᲘᲒᲚᲔ, როგორც წესი, გარდაცვლილ ადამიანებს უდგამენ, მაგრამ იშვიათ შემთხვევაში ასეთ პატივს ცოცხლებსაც მიაგებენ ხოლმე. ყოფილა სხვაგვარი გამონაკლისიც: ადამიანს ძეგლი დაუდგამს ცხენისთვის, ძაღლისთვის, კარტფფელისთვის... ერთ-ერთი ასეთი უიმეთაოესი ძეგლი ჰელსინკეში, ოლიმპიური სტადიონის გვერდით დგას.

უიმეთაოესთაგანო, ვამბობ, მაგრამ შესაძლოა ის ძეგლი საერთოდ ერთადერთიც კი იყოს დედამიწაზე.

1932 წელს ლოს-ანჯელესის ოლიმპიურ თამაშებზე ფინელმა მძლეოსანმა მატტი იარვინენმა ჩეჩვიონის ოჯახს მედალი მთხოვა. მას მიერ ნატყორცნმა შვიდა 72 მეტრსა და 71 სანტიმეტრზე იფრინა. ეს იყო მსოფლიო რეკორდი, რომელიც ძველ მიღწევას 6 მეტრით აღემატებოდა. ამ წარმატებით. ალფრთოვანებული ფინელებმა, მაღლივრების წინშიდა. ოლიმპიური სტადიონის გვერდით ქათქათა, 72 მეტრისა და 71 სანტიმეტრი სიმაღლის კოშკი აღმართეს.

ფინელები ისე ამაყობდნენ თანამემამულის მიღწევით, რომ ეს კოშკი საფოსტო მარკებზეც გამოსახეს, მერე ჰელსინკის ოლიმპიური სტადიონის, თამაშების სიმბოლოდ, თავისით ქვეყნის სპორტის და, ღმობის ჰელსინკის სიმბოლოდაც კი აქციეს.

რამდენიმე დღის წინათ ამ 72 მეტრისა და 71 სანტიმეტრის სიმაღლეთან ოლიმპიურ სტადიონსა და მთელ ჰელსინკს გადაეყურებოდა. ოლიმპიური სტადიონის მძლეოსანთა პირველი მსოფლიო ჩემპიონატისთვის მზადებდნენ.

საოცარია, რომ სპორტის ამ უძველეს სახეობაში ამჟამად არ გამართულა მსოფლიოს მძლეოსანთა ფორუმი. და რაკი მსოფლიო ჩემპიონატების ისტორიის პირველი ფურცელი უკვე ოქრია, ალბათ კანონზომიერია, რომ მისი პირველი სტრიქონები ჰელსინკში ივსება. ფინელებმა იცით მძლეოსნობის ყალრი და ამ სახეობაში ფრიად საამაყო ტრადიციებიც აქვთ.

1917 წლამდე ფინეთი თუმცა რუსეთის იმპერიის შემადგენლობაში იყო, მაგრამ ოლიმპიურ თამაშებში მუდამ დამოუკიდებლად მონაწილეობდა და საკმაოდ დიდი მიღწევებიც ჰქონდა, განსაკუთრებით მძლეოსნობაში. ფინელი ათლეტები ოლიმპიურ სარბიელზე პირველად 1908 წელს გამოვიდნენ.

ოლიმპიური თამაშების მთელი ისტორიის მანძილზე ყველაზე ცოცხალ შეგიებაში აშშ-ს მძლეოსნებს ჰქონდათ. 1912-36 წლებში მათ ყველაზე მაღალ კონკურენციას სწორედ ფინელები უწევდნენ, მრავალ სახეობაში კი პირველ ჰეგემონიას ფლობდნენ. მაგალითად, 1932 წელს ლოს-ანჯელესის ოლიმპიურ თამაშებზე უშუალო მტკიცნეულ ვაჟთა მთელი სპატიო კვარცხლბეკი ფინელებმა დაიკავეს. კვარცხლბეკის უმაღლეს საფეხურზე იდგა მატტი იარვინენი — 1906 წელს თოქში გამართული რიგგარეშე ოლიმპიური თამაშების ჩემპიონის ვილია იარვინენის ვაჟი შვილი.

შეგიბრების შემდეგ ბედნიერ მატტის უთქვამს, მამისა და ძმის — ახლას მაგალითება გამამხნევეს. მართალია, ახლა ოლიმპიური ჩემპიონი არ იყო, მაგრამ 1928 და 1932 წლების ოლიმპიურ თამაშებში მძლეოსნობის ყველაზე რთულ სახეობაში — თეთრეში ვერცხლის პრიზიორი გახდა.

იარვინენების ოჯახის გარდა ვერავინ დაიტაბახებს ორი ოლიმპიური ჩემპიონითა და ორგზის ვერცხლის პრიზიორით, რომელთაგან ერთი მსოფლიო რეკორდსმენიც იყო.

საინტერესოა, რომ მატტი იარვინენის რეკორდი იარვინენის 72-მეტრიანი კოშკის ჩრდილქვეშ, ჰელსინკის ოლიმპიურ სტადიონზე დაეძხო.

ამბობენ, ფინელ მძლეოსნებს ფრიად სამაყო ტრადიციები აქვთო და გვახსენებება სხვა კაშკაშა ვარსკვლავებზე, მათ შორის ველი რიტოლა, რომელმაც 1924-1928 წლებში ხუთი ოქროსა და სამი ვერცხლის მედალი დაიმსახურა.

...72 მეტრისა და 71 სანტიმეტრის სიმაღლეთან დავყურებდი ჰელსინკის ოლიმპიურ სტადიონს და ვფიქრობდი იმაზე, თუ ფინელებმა რაოდენ დიდი პატივის მიგება იციან თავიანთი ოლიმპიური ჩემპიონებისადმი, საქვეყნოდ საჩელნაწერებელ მძლეოსნებისადმი. მაგალითებს ჩამოვყრი შორს წარვიდოდეს, მხოლოდ ორს გავიხსენებ.

ფინეთის მორბენალთა „დინასტიის დამფუძნებელმა" სტეიერმა ჰანენს კოლეჩმანენებთან თავის ქვეყანას შორს გაუთქვა სახელი, როცა 1912-1920 წლების ოლიმპიურ თამაშებზე ოთხი ოქროსა და ერთი ვერცხლის მედალი მოიპოვა. მალოლივრემ ფინელმა ხალმარ კოლეხმაინენს თავის მშობლიურ ქალაქ ტუოკიოში ბრონზოს ქანდაკება დაუდგა.

ფინელებს, რასაკვირველია, არც პაავო ნურმი დავიწყებიათ. ამდენი გამარჯვება მსოფლიოს არცერთ მძლეოსანს არ მოუპოვებია. პაავო ცხრაზის ოლიმპიური ჩემპიონი იყო 1920, 1924 და 1928 წლებში. იმავე წლებში ის ამ ვერცხლის მედალი მოიპოვა, მსოფლიოს რეკორდები კი 24-ჯერ გაუმჯობესა.

ცხობილმა ფინელმა სპრეთლის დიდოსტატმა ვიაინე ალტონენმა პაავოს ბრინჯაოს ქანდაკება ჩამოასხა და ნურმი იმ უიმეთაოსთაგანად იქცა, რომელსაც ცოცხლივეიე დაუდგეს ძეგლი.

მორბენალ ნურმის ძეგლი ჰელსინკის ოლიმპიური სტადიონის მისადგომებთან აღმართულა. ასეთივე ძეგლი ენახეთ ფინეთის ქალაქ ტურკუში. ერთგანაც და მეორეგანაც პაავო ნურმის ქანდაკების კვარცხლბეკთან შუდამ ცოცხალი ყვავილების კონები აწყვია.

...გავფიქრდით ფინეთის ყოფილი პრეზიდენტი ურხო კეკონენი, რომელიც ახლა ჰელსინკის განაპირას, ტასსთან, მწვანეში ჩაფლულ კოხტა, პატარა სახლში ცხოვრობს.

კეკონენი მძლეოსანი გახლდათ და მერე როგორი მძლეოსანი. 1920-1926 წლებში იგი იყო ფინეთის რეკორდსმენი 100, 200 და 400 მეტრზე რბენაში, აგრეთვე სიმაღლეზე ხტომაში. კეკონენმა მსოფლიო რეკორდი დაამყარა ადგილიდან სამხტომაში. 1920 წელს ანტვერპენის ოლიმპიურ თამაშებში მონაწილეობდა, 1938-1946 წლებში კი ეროვნულ ოლიმპიურ კომიტეტს თავმჯდომარეობდა.

ჰოდა, ვანა გასაკვირია, რომ ისეთ მძლეოსნური ტრადიციების ქვეყანა, რომლის ყოფილი პრეზიდენტიც ყველაზე „სპორტულ" სახელმწიფო მეთაურად ითვლებოდა, მძლეოსანთა I მსოფლიო ჩემპიონატის ფინელების სავლეთაულოდ მოეპრობენ. აქ 158 ქვეყნის ათლეტები ჩამოვიდნენ, ჰელსინკის ოლიმპიურ თამაშებზე კი მხოლოდ 69 ქვეყნის წარმომადგენლები გამოდიოდნენ, ამიტომ ოლიმპიურ სტადიონზე დაახლოებით 5000 ადგილი (ფრთებით ტრიბუნები) დაამატეს.

თავად სპორტსმენები ესპოოში დაიბინავეს.

ესპოო ჰელსინკის მახლობლად მდებარეობს. მისი კონტურები იარვინენის კოშკიდანაც მოჩანს. ესპოო წინათ სოფელი იყო და მხოლოდ 1963 წელს მიიღო ქალაქის ტიპის დასახლების სტატუსი. ფინ ოდა ნაკლებ 9 წლის მერე ქალაქდაქცეულმა თავისი თანამედროვე არქიტექტურის წყალობით შორს გაითქვა სახელი.

ქალაქი კუნძულებზეა გაშენებული და მთლიანად წმენდილია ჩაფლული.

ესპოოში ჩვენ ვნახეთ მძლეოსანთა მსოფლიო ჩემპიონატის მონაწილეთა საცხოვრებელი კოხტა სახლები, სადაც სპორტსმენები ისე ცოტა ხანს ისვენებენ თავს, როგორც ავარაჯზე. ქეჩნაში მოძრაობა სახიფათო რომ არ იყოს, სპორტსმენების საცხოვრებელ ადგილებთან ტროტუარები დათოვლის ბადიე გამოუყვიათ სავატმობილო ჭრილობან.

...იარვინენის კოშკზე მდგარს მთელი ჰელსინკი ხელის გულზე გადაგეშლება. პორიზონტზე ბალტიის ზღვა მოჩანს. სათავე გაეხედავ, ყველაზე ტბებია, ამ ქვეყანას ამიტომაც უწოდებენ ათასი ტბის ქვეყანას, თავად ჰელსინკისთვის კი დედაქალაქების სიყვარულით ბალთის ზღვის დედოფალი დაურქმევიათ.

ჰელსინკში და საერთოდ ფინეთის სხვა ქალაქებში ფეხის ყოველ ნაბიჯზე იგრძნობოდა „ბალთის ზღვის დედოფალთან" „სპორტის დედოფლის" მოახლეები.

...იარვინენის კოშკიდან ოლიმპიურ სტადიონს დავცქერი. 1952 წელს კი სწორედ აქ, ამ სტადიონზე, შედგა სამშობლოს ოლიმპიელების პრზყინვალე დებიუტი. დებიუტანტთა შორის ბევრი ქართველი სპორტსმენი იყო. მათგან ოლიმპიური ჩემპიონები გახდნენ ტანმოვარჯიშე მედეა ჯუღელი, მოჭიდავეები დავით ციმაკურიძე და ირსენ მეკოკეთაილე. გვყავდნენ სხვა პრიზიორებიც.

აჰ, ამ სტადიონზე, ოლიმპიური თამაშების ისტორიაში პირველი ოჯრის მედალი მოიპარა საბჭოთა სპორტსმენებს სახელგანთქმულმა ბალოლივრემ, ნ. პონომარიოვამ, ნ. დომშაძე კი მესამე იყო.

აჰ, ამ სტადიონზე, ვერცხლის მედალი მოიპოვა მორბენალმა ლეან სანაძემ, მესამე პრიზიორი კი გახდა ნადეედა ნიკოლაევა-ლომშელი.

ვიხსენებდი მათ და იმავ დროს გული მწყდებოდა, რომ საბჭოთა მძლეოსნების ეულეცილაში საქართველოს არც ერთი წარმომადგენელი არ იყო, რათა თუ არ გაიმარჯვებდა, მონაწილეობა მაინც მეიღო ამ ისტორიულ ჩემპიონატში.

Ა. ᲒᲣᲠᲐᲡᲐᲨᲕᲘᲚᲘ.

ჰელსინკი — თბილისი.

● ● ●

ᲡᲣᲠᲐᲗᲔᲑᲖᲔ: პაავო ნურმის ქანდაკება და მატტი იარვინენის კოშკი ჰელსინკის ოლიმპიური სტადიონის მახლობლად.

ავტორის ფოტო.

საქართველოს კპ ცკ-ის გაზეთისა და საქართველოს ᲠᲠᲠᲘᲡ ᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲗᲐ ᲙᲝᲜᲡᲔᲚᲘᲡ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲡᲡᲠ ᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲗᲐ ᲡᲐᲑᲭᲝ